

2015. évi Szakmai jelentés és beszámoló

A Magyar Edzők Társasága 2015. évi szakmai tevékenységét a szervezet 2011-ben elfogadott hosszú távú stratégiája alapján végezte. A fő stratégiai feladatok a következők voltak:

- I. Az edzők érdekképviselése.
- II. Sportszakmai elméleti és gyakorlati ismeretanyag közvetítése.
- III. Az edzőképzés és továbbképzés reformjának elősegítése.
- IV. A MET ismertségének, elismertségének elősegítése.

A Magyar Edzők Társasága 2015. évben a stratégiai feladatok végrehajtása terén a következő eredményeket érte el:

I. Az edzők érdekképviselése.

A Magyar Edzők Társasága a Kiemelt Edzői Program – amelynek létrehozását a MET kezdeményezte - megvalósítása mellett már hosszabb ideje javasolta egy átfogóbb program létrehozását is, amely a második-harmadik vonalban és elsősorban az utánpótlás nevelésben dolgozó edzők egzisztenciális viszonyain javítana. A Sportért Felelős Államtitkárság tájékoztatása szerint elindult egy ilyen program előkészítése.

Az év folyamán több sportszervezettől is érdeklődtek az edzők etikai kódexének alkalmazásáról a sportegyesületeknél és a szövetségeknél. Részben ennek hatására is felgyorsult az etikai kódex újabb kiadásának az előkészítése. Már csak a kiadáshoz szükséges pénz előteremtésén múlik a kódex megjelentetése.

A MET elnöksége a Mesteredzői Kollégium javaslatára a Mesteredzői Díj mellett létrehozta az Edzői Életmű Díj kitüntetését is. A

z Edzői Életmű Díj kitüntetésre azok az edzők pályázhatnak, akik betöltötték 60. életévüket, legalább középfokú edzői végzettséggel rendelkeznek és több évtizedes edzői pályafutásuk alatt neveltjeik kiemelkedő nemzetközi vagy hazai, valamint utánpótlás eredményeket értek el.

A Mesteredzői Kollégium 2015-ben négy edzőt jelölt Mesteredzői Díj és három edzőt Edzői Életmű Díj kitüntetésre. A MET elnöksége 2015. május 20-i ülésén jóváhagyta a jelöléseket. A kitüntetések átadása 2015. július 13-án a TF hagyományos diplomaosztó, évzáró ünnepe keretében volt. A kitüntetettek 200.000.- Ft egyszeri jutalomban részesülte. Ennek fedezetét részben az érintett szövetségek, részben a MOB biztosította.

A MET 2015. december 12-én tartotta tisztújító közgyűlését. Az újonnan választott elnökségben az edzői társadalom széles rétegei képviselve vannak. Mind az olimpiai sportágaknak, mind a nem olimpiai sportágaknak, valamint a fogyatékosok sportjának és a szabadidősportnak is van képviselője a vezető testületben.

II. Sportszakmai elméleti és gyakorlati ismeretanyag közvetítése.

E feladat teljesítéséhez három csatornát vettünk igénybe:

1. Sportszakmai konferenciák és műhelybeszélgetések, valamint gyakorlati bemutatók;
2. A Magyar Edző szakmai folyóirat;
3. A Magyar Edzők Társasága honlapja: www.magyaredzo.hu.

1. Sportszakmai konferenciák, műhelybeszélgetések, gyakorlati bemutatók:
2015-ben 13 szakmai rendezvényt tartottunk.

A. Konferenciák:

Paralimpiai felkészítő edzők konferenciája I-II. - 2015. március 31. és 2015. május 21.

A MET a Magyar Paralimpiai Bizottság felkérésére szervezte meg a paralimpiai felkészítő edzők konferenciáit. Az első konferencia elsősorban a terhelés, pihenés, regeneráció, táplálkozás témaköré re épült. Az egyes témák előadói a szakterületek neves képviselői voltak (Prof. Dr. Berkes István, testnevelési Egyetem, Dr. Somogyi Péter OSEI, Boros Edit, Országos Orvosi Rehabilitációs Intézet, Tihanyi András, sportdietetikus.) A második konferencia a terhelés és alkalmazkodás kérdéseit, a terheléses vizsgálatok értékelését, valamint a felkészítés pszichológiai aspektusait ölelte fel. Szintén neves előadók működtek közre: Prof. Dr. Radák Zsolt, Testnevelési Egyetem; Prof. Dr. Szabó Tamás, Sporttudományi és Diagnosztikai Központ; Dr. Lénárt Ágota, Testnevelési Egyetem; Berczik Krisztina, ELTE Pszichológiai Intézet.

A heti öt testnevelésóra hatása a sportágak tömegesítésére. - 2015. április 9.

A heti öt testnevelésóra és a sportágfejlesztési programok bevezetése adta az ötletet, hogy megvizsgáljuk, a sportágak mennyire tudják kihasználni bázisuk szélesítésére a mindennapos testnevelés nyújtotta lehetőségeket. A felkért sportágak prezentációi vegyes képet mutattak. Az atlétikában a nemzetközi szövetség által is támogatott Kölyökatlétikai Program jó lehetőséget biztosít a sportág népszerűsítéséhez az iskolákban. A Magyar Kézilabda Szövetség is rendelkezik egy jól felépített, és megfelelően ellenőrzött iskolai programmal. Ugyanez vonatkozik a kosárlabdára is. A küzdősportok területén nehezebb a helyzet. Egyrészt az iskolák többsége nem rendelkezik a küzdősportok oktatásához szükséges speciális szerekkel, felszereléssel, másrészt kevés a küzdősportokban jártas testnevelő tanár.

Szabadidősport konferencia. - 2015. május 7.

A 2015. évi szabadidősport konferenciát Czene Attila olimpiai bajnok, a MOB Szabadidősport Tagozatának elnöke nyitotta meg. Ő is kihangsúlyozta a verseny- és szabadidősport szoros kapcsolatát, amit az is alátámaszt, hogy a MOB, most már évek óta, a szabadidősportot is felkarolta. A konferencián szó volt a fiatalok sportágválasztásáról, a diáksport által nyújtott lehetőségekről az egészséges, mozgás gazdag életmód megszerettetéséről az iskolákban. Katus Tamás, a Testnevelési Egyetem oktatója, aerobik világbajnok saját példáján keresztül mutatta be, hogy vezet az út a teljesítménysporttól a szabadidősporthoz. Szó volt a konferencián az egészséges életmód pszichés összetevőiről és a fogyatékosok szabadidősportjáról is.

Sport és környezetvédelem. - 2015. május 15.

Szakmailag az egyik legmagasabb színvonalú rendezvényünk volt a „Sport és környezetvédelem” konferencia. A Magyar Edzők Társasága az elmúlt évben vette fel Alapszabályába a szervezet egyik feladatává a környezetvédelmet, a környezetvédelmi ismeretek terjesztését az edzők és sportolók körében. Ennek jegyében szerveztük meg a Sport és környezetvédelem konferenciát. Dr. Kiss Ferenc, a Nyíregyházi Főiskola rektor-

helyettesének, a Környezetvédelmi Intézet munkatársának előadása mindenkinek maradandó élményt jelentett. Mint azt az előadása bevezetésében elmondta, elsősorban a hallgatók érzelmeire kíván az előadásával hatni. Ez teljes mértékben visszatükrözte az előadás. Szemléletes képekkel és filmbejátzásokkal mutatta be, hogy pusztítja az emberiség a saját életterét, természeti környezetét, és ha ennek nem szabunk gátat, mindez hova vezethet. Az előadás jó felvezetése volt a további témáknak, amelyek már kimondottan a sport és a környezetvédelem kapcsolatát mutatták be. A konferencia rangját emelte, hogy előadóként részt vállalt Schmitt Pál NOB tag, a Magyar Olimpiai Bizottság tiszteletbeli elnöke, aki a NOB-ban kezdeményezte a Környezetvédelmi Bizottság létrehozását és vezette is a Bizottságot. Kár, hogy a konferencia látogatottsága nem tükrözte vissza a rendezvény színvonalát.

Téli sportok Konferencia. - 2015. június 12.

Szokatlan időpontban, júniusban rendeztük meg a „Téli sportok” konferenciánkat. Az időpontot az indokolta, hogy a versenyszezon lecsengésével könnyebb volt a téli sportok szakembereit mozgósítani. A jelentős érdeklődést az is fokozta, hogy a társrendező Magyar Sí Szövetség segítségével sikerült díszvendégnek megnyerni Tina Maze szlovén olimpiai bajnokot és Miklós Edit olimpiai 7. helyezett sízőt. Az előadók színvonalas prezentációkkal mutatták be a téli sportok hazai helyzetét, a fejlődés lehetőségeit.

Egészséges életmód 60-on túl is. - 2015. október 19.

Az EMMI Sportért Felelős Államtitkársága támogatásával rendeztük meg az „Egészséges életmód 60-on túl is,” szabadidősport konferenciánkat, amelynek megrendezéséhez jelentős segítséget kaptunk a Hegyvidék Önkormányzattól és a Hegyvidéki Kulturális Szalontól. A MOM Kulturális Központban megrendezett konferencián mintegy kétszáz érdeklődő – zömmel időskorú szabadidő sportolók és az ezzel a korosztállyal foglalkozó sportszakemberek – vett részt. A konferenciát Pokorni Zoltán, a Hegyvidék Önkormányzat polgármestere nyitotta meg. Megnyitójában bemutatta a kerület kulturális és szabadidősport életét, amelyben nagy helyet foglalnak el az időskorúak. Az év szinte minden napjára esik valamilyen rendezvény és a kerület nyugdíjasai aktív érdeklődést mutatnak a rendezvények iránt. Az előadók között szerepelt Fűrész Tünde az EMMI helyettes-államtitkára, Dr. Apor Péter a nemzetközi hírű és nemzetközi tapasztalatokkal rendelkező belgyógyász sportorvos és Monspart Sarolta, a szabadidősport ikonikus „nagyasszonya” is.

B. Műhelybeszélgetések:

„Találkozás edzőlegendákkal” címmel indítottunk sorozatot, amelynek keretében a legeredményesebb magyar edzőket láttuk vendégül, kötetlen műhelybeszélgetés keretében

Dr. Kemény Dénes Találkozó - 2015. április 30.

Dr. Kemény Dénes bemutatta edzői életpályáját. Hasznos tapasztalatokat szerzett Olaszországban, ahol utánpótlás korú fiatalokkal foglalkozott és ahol egészen más szemlélet uralkodik az utánpótlás sportban, mint nálunk. Nem az eredmény számít, hanem hogy a gyerekek minél jobban érezzék magukat a klubban, szeressék meg a vízilabdát. Szövetségi kapitányként természetesen szemléletet kellett váltani, mindent az eredményességnek

alárendelni. Ezt, a vízilabda iránti alázatot, fegyelmet és következetességet követelte meg a játékosaitól is. Ez vezetett a sorozatban három megnyert olimpiai aranyhoz.

Prof. Dr. Hc. Mocsai Lajos találkozó - 2015. június 9.

Prof. Dr. Hc. Mocsai Lajos volt férfi és női szövetségi kapitány játékosként Szegedről indult és a válogatottságig jutott. Fiatalon 28 évesen már a BEK győztes Vasas edzője volt. Véleménye szerint a jó edzőnek olyan képességekre van szüksége, mint a karizmatikus személyiség, a jó kommunikációs képesség és motivációs készség, valamint a sportág valamennyi elemének naprakész, tökéletes ismerete.

Storcz Botond Találkozó - 2015. november 16.

Storcz Botond, a kajak-kenu válogatott szövetségi kapitánya elmondta, hogy őt is meglepte, mikor a versenytői pályafutását alig befejezve, őt választotta meg a szövetség kapitánynak. Az eredményes munkájának alapvető feltétele, hogy jól tudjon együttműködni a világklasszis versenyzők edzőivel. Elmondta, hogy a sportág folyamatos változáson megy keresztül, egyre nagyobb teret kapnak a rövidebb távok. Az ehhez való alkalmazkodás nálunk is komoly szakmai erőfeszítéseket kíván az edzőktől. A sportág folyamatos eredményességének titka a sok munka mellett az állandó szakmai magújulás.

C. Gyakorlati bemutatók:

Sportsérülések és azonnali ellátásuk. - 2015. szeptember 17.

A Sportsérülések és azonnali ellátásuk rendezvény bevezető –elméleti- előadását Prof. Dr. Berkes István, a Testnevelési Egyetem egyetemi tanára tartotta. Előadásának az elején felvázolta az edző felelősségét a balesetek és sérülések megelőzésében, illetve a baj megtörténte esetén a gyors és szakszerű intézkedések megtételében. Minden edzőnek tisztában kell lenni azzal, hogy az egyes sérülések, egészségre ártalmas események bekövetkeztekor mik a legsürgősebb tennivalók. Ha ezekkel az edző, gyúró sőt a sportolók, versenyzők is tisztában vannak és a gyakorlatban is alkalmazni tudják, akár halálos tragédiákat –pl. hirtelen szívleállás- is megelőzhetnek. A rendezvény második részében az OXITEAM Országos Sportmentő Szolgálat munkatársai a gyakorlatban mutatták be mindazt, ami az elméleti előadásban elhangzott. A legnagyobb érdeklődés az életmentő beavatkozások – újraélesztés technikája, a defibrillátor alkalmazása – iránt nyilvánul be. Ezek alkalmazását és használatát a jelen lévők gyakorlatban is kipróbálhatták.

Fizikai képességfejlesztés a testnevelés órán. - 2015. november 5.

A mindennapos testnevelés bevezetése lehetőséget teremtett arra, hogy a megemelkedett óraszám keretében a testnevelők több időt és figyelmet fordítsanak a fizikai képességek fejlesztésére. Dubecz József, a Testnevelési Egyetem docense vezette fel előadásában a témát. Részletesen kitért az általános iskolás korú gyerekek szomatikus és mentális fejlődésére, szemléletes ábrákon bemutatva az egyes életkorokra jellemző pszicho-szomatikus állapotot és a fejlesztés lehetőségeit. Külön felhívta a figyelmet a törzsizomzat megerősítésére, ami a későbbi nagyobb terhelések alapját teremti meg és segít a későbbi, már versenysport terhelésből adódó sérülések megelőzésében is. A rendkívül hasznos és informatív előadást

bemutató testnevelés óra követte, amelynek keretében Pállayné Rajka Anna testnevelő tanárnő a gyakorlatban demonstrálta mindazt, ami az elmélet előadásban elhangzott.

Esések iskolája. - 2015. november 12.

Ha akarjuk, ha nem, kisebb-nagyobb gyakorisággal mindnyájan elesünk. Ennek a kockázata megnő sportolás közben és idős korban. Egy esés végződhet komoly sérüléssel, de kellő felkészültséggel elkerülhető a komolyabb baj. Erről szólt az Esések iskolája rendezvény. Dr. Nyakas Csaba a Testnevelési Egyetem egyetemi tanára tudományos igényű előadásában felvázolta az egyensúly tartás és egyensúlyvesztés fiziológiai és mentális hátterét. Különösen fontos idős korban az általános fizikai és mentális jóllét megőrzése. Ezt a rendszeres testmozgás, fizikai aktivitás és a megfelelő táplálkozás segíti elő. Az alapos elméleti bevezetőt Dobrotka Béla judo edző, az Esések Iskolája alapítójának videó és gyakorlati bemutatója követte. Videón és a gyakorlatban szemléletesen mutatta be, hogy akár hetven- nyolcvanéves „tanítványai” is milyen szintre juthatnak el rendszeres gyakorlással az esések megtanulásában.

2. Magyar Edző folyóirat:

Egy év finanszírozási problémák okozta kihagyás után 2015-ben két alkalommal ismét megjelentettük a Magyar Edző folyóiratot. Az előző évek számaihoz képest változtattunk mind külső megjelenésén, mind tartalmán. Külsejében színesebbé vált az újság, minden írást igyekeztünk adekvát fényképanyaggal élénkíteni, színesíteni. Tartalmi változást jelentett az állandó rovatok bevezetése, így pld. a „Nagy mester interjú”, „Edzők Írták”, „Szakmázzunk”, „Vendégszektor”, „Az én edzőm”, stb. rovatok. Az újság terjedelme is megnőtt. Sikerült neves edzőket megnyernünk, hogy akár egy eseménnyel kapcsolatban, akár életpályájuk tapasztalatairól írják meg szakmai véleményüket, útmutatásukat. A folyóirat megjelentetéséhez jelentős anyagi támogatást kaptunk Schmitt Pál Úrtól és a MOB-tól. Köszönet jár két kiváló újságírónak, Füredi Mariannak és Jocha Károlynak az újságokban megjelent tartalmas interjúkért. A Magyar Edző 2015-ben megjelent két száma hozzájárult a Társaság szakmai tevékenységének elismertetéséhez.

3. A MET honlapja (www.magyaredzo.hu)

Honlapunk is teljes magújuláson ment át. A kor és a tagság igényeinek megfelelően naponta jelennek meg a honlapon friss, az edzői munkára vonatkozó közlemények, neves edzőkről történő megemlékezések. A honlapra a MET eseményeket – konferenciák, egyéb rendezvények –követően azonnal felkerülnek az információk, prezentációk a honlapra. A honlap lehetőséget nyújt az edzőknek szakmai közleményeik, tanulmányik megjelentetésére is. 2015. végén új weboldalt hoztunk létre www.edzokepzések.hu címmel. Ezen az együttműködő szervezetek –TF, MOB, MSTT, szövetségek- megjeleníthetik az edzőképzéssel, továbbképzéssel kapcsolatos programjait, közleményeiket. A weblap lehetőséget ad egyben a különböző szervezetek programjainak időbeli összehangolására is.

III. *Az edzőképzés és továbbképzés reformjának az elősegítése.*

Ezek olyan kérdések, amelyekkel a Magyar Edzők Társasága – túlzás nélkül mondható – szinte másfél évtizede foglalkozik.

A MET részt vett a Testnevelési Egyetem által e témakörben összehívott vitafórumon, amely után az alábbi állásfoglalást tette. Az állásfoglalás visszatükrözi azokat a törekvéseket, amelyek a MET tevékenységét ebben a kérdésben az elmúlt időszakban jellemezte.

„Elsődleges kérdésnek tekintjük a **sportszakember (edző-) továbbképzést**. 1998-ban rendeletileg megszűnt a kötelező továbbképzés. Ez egy idő után visszatükröződött a magyar sport és az edzői munka szakmai színvonalának hanyatlásában (tisztelet a kivételeknek, akiknek a magyar sport máig is tartó nemzetközi eredményessége köszönhető). A MET minden fórumon – állami sportvezetés, MOB, TF – jelezte a továbbképzés hiányának fenntarthatatlanságát. Javaslatot dolgoztunk ki – az egészségügyi dolgozók továbbképzése mintájára – az edző kötelező, kredit rendszerű továbbképzésére. A javaslattal szakmailag mindenki egyetértett, de különböző kifogások – pénzhiány, regisztrációs rendszer hiány – a megvalósítás mindig akadályokba ütközött. Ennek a hiánynak a pótlására szervezi a MET az edző-továbbképző rendezvényeit. Sajnos ehhez méltatlanul kevés állami támogatást kapunk.

Szakemberképzés: Az OKJ-s edzőképzés bevezetésével az edzőképzés üzleti vállalkozássá vált, amelyben nem a szakmai, hanem az üzleti érdekek domináltak. Visszaesett a képzés színvonala és ezt a TF sem tudta kompenzálni. Megszűnt az önálló szakedző képzés, a volt élsportolók, akik szívesen lettek volna edzők, nem vállalták a testnevelő – szakedző szak – számukra sokszor teljesíthetetlen – követelményeit. Ezeket az anomáliákat szóvá tettük az EMMI illetékes államtitkárságán, ahol sajnos úgy tűnt, hogy nem értik, miről beszélünk. A Testnevelési Egyetem létrejöttével beindult az önálló szakedző képzés. A dolog szépséghibája, hogy ez a képzés nem szerepel az akkreditált pedagógus továbbképzések között, a gyakorló testnevelő tanárok számára lehetetlenné vált az órákon, konzultációkon való részvétel. Ezt is szóvá tettük az állami sportvezetésnél, amire semmitmondó választ kaptunk.

Létezik egy **„157/2004. sz. kormányrendelet, amely szabályozza a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről”**, amely jórészt ma is aktuális, azonban – lehet mondani – szinte senki sem tartja be, mert végrehajtását senki sem ellenőrzi. Ezt az általunk két évvel ezelőtt lefolytatott kérdőíves felmérés is igazolta. A MET évek óta bombázza az állami sportvezetést és a MOB–ot egy olyan, hatósági jogosítványokkal felruházott szervezet létrehozására, amelynek feladata lenne az edzők (sportszakemberek) regisztrációja és a fenti rendelet **betartásának ellenőrzése**. (Amíg léteztek a Megyei Sporthivatalok, azok területükön ezt a feladatot is ellátták.) Javasoltuk először, hogy alakuljon meg az Edzői Kamara, majd miután ennek létrehozását az állami sportvezetés túl nehézkesnek és bonyolultnak tartotta, javasoltuk, hogy a MET kapjon köztestületi besorolást és felhatalmazást a fenti feladatok végrehajtására.

Ma már világos, hogy szükség van egy olyan jogszabály megalkotására, amely egységes keretbe foglalja a sportszakemberek képzésének, továbbképzésének és foglalkoztatásának kérdéseit és egyértelműen megjelöli azokat a szervezeteket, amelyek azok végrehajtásáért és a végrehajtás ellenőrzéséért felelősek.”

IV. A MET ismertségének, elismertségének elősegítése.

Tagságunk és a sportközvélemény MET iránti érdeklődését tevékenységünk elismertetést elsősorban szakmai rendezvényeinken, a Magyar Edző folyóiraton és honlapunkon keresztül igyekszünk felkelteni, elérni. Tapasztalataink szerint az általunk célcsoportként kezelt edzői társadalom eléggé passzívan viszonyul a törekvéseinkhez. Keressük azokat a lehetőségeket, formákat, amelyek által az edzők jóval nagyobb körét tudnánk megszólítani, érdeklődésüket az általunk képviselt értékek iránt felkelteni.

Ezt a célt szolgálta tevékenységi körünk kiszélesítése is: a versenysport és az olimpiai sportágak mellett ma már a nem olimpiai sportágakban, a szabadidősportban, a fogyatékosok sportjában dolgozó edzőket is megpróbáljuk rendezvényeinken, kiadványainkon keresztül elérni. A jövőben törekednünk kell arra, hogy az állami sportvezetés, a MOB, a Testnevelési Egyetem fokozottabban támaszkodjanak a Magyar Edzők Társaságára a sportélet egyik alapvető pillérének számító edzői társadalommal kapcsolatos céljaik, törekvéseik magvalósításában.

V. Részvétel nemzetközi pályázatokon.

2015-ben két nemzetközi pályázatban vettünk részt, amelyek egyrészt elősegítették a MET nemzetközi ismertségét, elismertségét, másrészt alkalmasak voltak nemzetközi tapasztalatszerzésre, együttműködésre.

- 2013- 2015: **TENG-Sport Projekt** – a sport angol szaknyelve, a TESS project folytatása
Azért jött létre, hogy segítse bizonyos sportágakban élő, dolgozó szakemberek számára az angol szaknyelv elsajátítását, hiszen a sport nemzetközi közvetítő nyelve leginkább az angol. A program nem csak oktatási anyagot, hanem módszertani leírást is tartalmaz, amely segítséget nyújt a tanuláshoz
- 2014-2017: **CoachLearn Project**
A projekt fő célja egy Európai Sportedző Keretrendszer (European Sport Coaching Framework, azaz ESCF) kidolgozása, amely az Európai Edzői Tanács és az ICCE korábbi munkáira támaszkodva valósul meg. A Keretrendszer ötleteket és útmutatásokat nyújtana európai partnerek részére, hogy ennek segítségével saját területek (sportágak) vezető rendszerét lehessen kidolgozni.
- 2014-2015: **TAffisa Project**
A *Project Recall* fő feladatának tekinti a hagyományos sportjátékok újbóli bevezetését a fiatal európaiak mindennapi életbe, hogy ezáltal megerősítsék társadalmi hovatartozásukat, megismerjék és foglalkozzanak a kulturális sajátosságokkal, azok kihívásaival. Mindezt dokumentálva, az európai hagyományos sportjátékoknak örökségét terjesztve, gyakorlati és oktatási eszközöket nyújtva. Célcsoportjai az iskolák, egyetemek, sport klubok, egyesületek, rendezvényszervezők és a fogyatékkal élők.